

**BÜYÜK
YAPILANDIRMA
FIRSATI**

**İŞLETME KAYITLARININ
DÜZELTİLMESİ
BROŞÜRÜ**

Ayrıntılı Bilgi İçin

gib.gov.tr

Bu Broőür, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği'nden ulaşmanız mümkündür.

7440 Sayılı Kanun Kapsamında İşletme Kayıtların Düzeltilmesine Yönelik Kılavuz'a www.defterbeyan.gov.tr adresinde yer alan "Kılavuz" bölümünden ulaşabilirsiniz.

[https://www.defterbeyan.gov.tr/documents/kilavuz/7440-sayili-kanun-kapsaminda-iletme-kayitlarin-duzeltilmesine-yonelik-kilavuz\(3\).pdf](https://www.defterbeyan.gov.tr/documents/kilavuz/7440-sayili-kanun-kapsaminda-iletme-kayitlarin-duzeltilmesine-yonelik-kilavuz(3).pdf)

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Nisan/2023

Yayın No: 477

GİRİŞ

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 12/3/2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunla; vergi ve cezalar ile diğer borçların yapılandırılması, ödeme kolaylığı, geçmiş dönemlere ilişkin matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflere ayrıcalıklar, işletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi, ihtilaflı alacakların yeniden yapılandırılması ve sulh yoluyla çözüme kavuşturulması, beyan edilmemiş veya eksik beyan edilmiş gelir ve kazançların gecikme zammı ve gecikme faizi uygulanmaksızın pişmanlıkla, izaha davet kapsamında veya kendiliğinden beyan edilmesi gibi imkânlar getirilmiştir.

7440 sayılı Kanunun uygulanmasına yönelik usul ve esaslara ilişkin açıklamalara, 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliğinde yer verilmiştir.

Bu Broşürde;

1. İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların,
2. Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların,
3. Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların,

beyan edilerek, işletme kayıtlarının gerçeğe uygun hale getirilmesine ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

1. İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HÂLDE KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLARIN KAYDA ALINMASI

Yararlanabilecek Mükellefler

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (serbest meslek erbabı, ferdi ticari işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil) yararlanabilecektir.

Başvuru Şekli ve Süresi

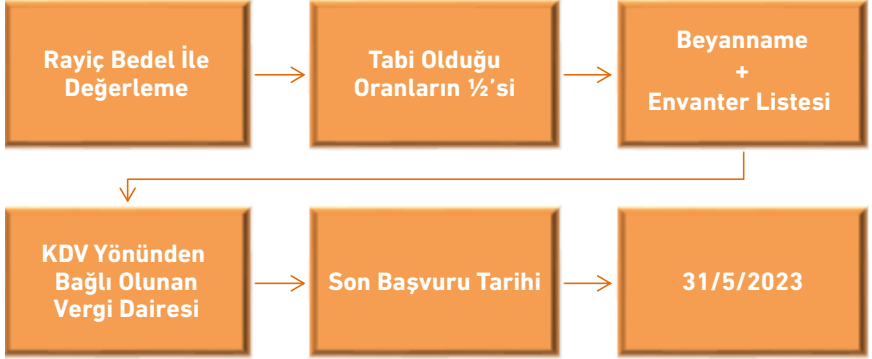
Mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları; kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca belirlenecek **rayiç bedel ile değerlemek suretiyle 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) KDV yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine 1 Seri No.lu 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliğinde yer alan beyanname (Ek:18) ve ekindeki envanter listesi (Ek:19) ile beyan edebileceklerdir.**

Rayiç bedel, o kıymetin değerkleme günü itibarıyla normal alım satım bedelidir. Bildirilen kıymetler yasal kayıt süresi içerisinde kayıtlara intikal ettirilecektir.

Beyan edilecek olan kayıt ve tescile tabi kıymetler, kayıt ve tescil için kullanılan bilgiler (numara, harf, işaret, marka vb.) belirtilmek suretiyle envanter listesinde beyan edilecektir. Kayıt ve tescile ilişkin gerekli bilgileri içermeyen kıymetlerin, beyandan önce ilgili kamu idarelerine başvurularak kayıt ve tescil ettirilmesi ve alınan kayıt ve tescil bilgileri ile beyan edilmesi gerekmektedir. Söz konusu kıymetlerin satışına ilişkin olarak düzenlenecek belgelerde kayıt ve tescil bilgilerine de yer verilecektir.

İnşaat işletmelerinin (yıllara sari inşaat ve onarım işi, kat karşılığı veya kendi adlarına inşaat yapıp satanlar) varsa inşa edilen ve emtia niteliğindeki taşınmazları (daire, dükkan vb.) ile üretimde kullandıkları demir, çimento, tuğla gibi ilk madde ve malzemelerini veya yarı mamullerini de bildirmeleri mümkündür.

KDV beyannamelerini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükelleflerin, söz konusu beyannameyi ve envanter listesini de elektronik ortamda vermeleri gerekmektedir.

Verginin Hesaplanması ve Ödenmesi

İşletmelerde mevcut olduğu halde, kayıtlarda yer almayan; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların rayıç bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı, esas alınmak suretiyle katma değer vergisi hesaplanacaktır.

Hesaplanan KDV, sorumlu sıfatıyla **ayrı bir beyanname** ile beyan edilerek **31 Mayıs 2023** tarihine kadar (bu tarih dâhil) ödenecektir.

Örnek 1: Mükellef (A), kayıtlarında yer almayan emtia dolayısıyla beyanname ve envanter listesini elektronik ortamda vergi dairesine 15/5/2023 tarihinde vermiştir. Mükellef (A), söz konusu beyannameye göre tahakkuk eden vergiyi en geç 31/5/2023 tarihine kadar ödeyebilecektir.

6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremlerden dolayı mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde mükellefiyet kaydı bulunanlar tarafından beyanname ve eki envanter listesi 31 Ekim 2023 tarihine kadar verilebilir ve bu beyan üzerine tahakkuk edecek tutarlar aynı süre içinde ödenebilir.

Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecek ancak iade konusu yapılamayacaktır.

Ancak, kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi ve dolayısıyla iadesi mümkün olmayıp bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Bildirime dâhil edilen amortisman tabi iktisadi kıymetler için amortisman ayrılmayacaktır.

Teslimleri KDV'den müstesna olan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili olarak bu uygulamadan yararlanılabilmesi mümkün değildir.

Fiili ya da kaydî envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğunun tespiti hâlinde, bu alışlar nedeniyle, ziyaa uğratılan katma değer vergisi, belgesiz mal bulunduran mükelleften aranmaktadır. Ancak, kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için sorumlu sıfatıyla KDV beyan eden ve ödeyen mükelleflere cezalı olarak re'sen tarhiyat yapılmayacaktır.

Özel Tüketim Vergisine Tabi Mallara İlişkin Kayıtların Düzeltilmesi

Beyan edilecek malların özel tüketim vergisine tabi olması halinde, bu malları beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükellefler, beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini 1 Seri No.lu 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği ekinde yer alan beyanname (Ek:20) ile **31 Mayıs 2023** tarihine kadar (bu tarih dâhil) ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içerisinde ödeyeceklerdir. Beyan edilerek ödenen ÖTV için vergi cezası kesilmeyecektir.

6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde mükellefiyet kaydı bulunanlar tarafından beyan edilecek malların özel tüketim vergisine tabi olması halinde beyannamelerini 31/10/2023 tarihine kadar verip, aynı süre içinde ödeyebilirler.

Beyan Edilen Kıymetlerin Kayıtlara İntikali

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere pasifte karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar ayrıca envantere kaydedilecek ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir. Aynı şekilde beyan edilecek malların özel tüketim vergisine tabi olması halinde de beyannamelerini 31/5/2023 tarihine kadar verip, aynı süre içinde ödeyebilirler.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kayda alan mükelleflerin, bu malları satmaları hâlinde, defterlere kaydedilecek satış bedeli kayıtlı değerinden düşük olamayacaktır. Gerçek satış bedelinin kayda alınan bedelden düşük olması hâlinde, kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.

Ba Formu vermek zorunda olan mükellefler, beyan edilen kıymetleri rayiç bedelleriyle ilgili dönemdeki Ba Formuna dâhil ederek bildirmeleri gerekmektedir. Bu bildirim Ba formunun "Soyadı/Adı Unvanı" bölümüne "Muhtelif Satıcılar (7440 sayılı Kanun Madde 6/1)", "Vergi Kimlik Numarası" bölümüne (3333 333 333) yazılmak suretiyle yapılacaktır.

Beyan edilen kıymetler için KDV Kanunu uyarınca sorumluluk uygulaması yapılmayacaktır.

Örnek 2: (A) Limited Şirketi, stoklarında bulunan ancak kayıtlarında yer almayan (Y) emtiasına ilişkin envanter listesini hazırlamış ve 15/5/2023 tarihi itibarıyla beyan etmiştir. Genel oranda katma değer vergisine tabi olan bu emtianın, mükellef tarafından belirlenen rayiç bedeli 120.000 TL'dir. Şirketin bu bildirimine ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır.

15/5/2023	
153 TİCARİ MALLAR	120.000 TL
191 İNDİRİLECEK KDV	10.800 TL
525 KAYDA ALINAN EMTİA	120.000 TL
ÖZEL KARŞILIK HESABI (7440 sayılı Kanunun 6/1 md.)	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	10.800 TL
(Sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV)	

Bu emtianın satılması hâlinde kayıtlara intikal ettirilecek satış bedeli 120.000 TL'nin altında olamayacaktır.

2. KAYITLARDAN YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLARIN KAYITLARDAN ÇIKARILMASI

Yararlanabilecek Mükellefler

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kolektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil) yararlanabilecektir.

Başvuru Şekli ve Süresi

Emtialar, aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranı; makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınarak, **31 Mayıs 2023** tarihine kadar (bu tarih dâhil) **fatura düzenlenerek ilgili dönem KDV beyannamesinde beyan edilebilecektir.**

Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınacaktır.

Verginin Hesaplanması ve Ödenmesi

- Düzenlenecek satış faturasında, **emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların tabi olduğu oranda KDV hesaplanacak ve ilgili dönem beyannamesine dâhil edilecektir.**
- Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşla ilişkin beyanda bulunanların 1 No.lu KDV Beyannamesinde “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” satırında bir tutar bulunması hâlinde 1 Seri No.lu 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği ekinde yer alan (Ek:21) beyannamenin verilmesi zorunludur. Taksitlendirme imkanından yararlanmayı tercih etmeyenlerin, ilgili dönem beyannamesinin “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” satırında yer alan tutarın tamamını defaten ödemeleri hâlinde, ek beyanname vermelerine gerek yoktur.
- Beyannamede; emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlara ait ödenecek KDV bulunması halinde, **ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler ise beyanname verme süresini takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere 3 eşit taksitte ödenebilecektir.** Ayrıca, taksitlendirilebilecek tutarın peşin olarak ödenebilmesi de mümkündür.

- Hasılat esaslı vergilendirme usulüne tabi mükelleflerin de bu uygulamadan faydalanması mümkün olup, bu kapsamdaki makine, teçhizat ve demirbaşlar için tespit edilecek **KDV dâhil hasılat**a **%1,5 oran** uygulanarak ödenecek KDV tutarı belirlenecektir.
- Satış hasılatı yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında dikkate alınacaktır.
- Düzenlenen faturalar, Bs Formu vermek zorunda olan mükelleflerce, ilgili dönemdeki Bs Formuna dâhil edilerek bildirilecektir. Bs formunun “Soyadı/ Adı Unvanı” bölümüne “Muhtelif Alıcılar (7440 sayılı Kanun Madde 6/2)”, “Vergi Kimlik Numarası” bölümüne (4444 444 444) yazılmak suretiyle yapılacaktır.

Beyan edilecek emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlardan çıkarılması işlemleri, normal satış işlemlerinden farklı olacaktır.

Örnek 3: (Z) İşletmesi, kayıtlarında yer aldığı halde işletmede yer almayan demirbaşı, faturalandırarak kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmek istemektedir. İlgili demirbaşın rayiç bedeli 120.000 TL olup genel oranda KDV'ye tabidir. İlgili demirbaş, kayıtlarda 70.000 TL bedeli ile yer almaktadır ve bu tutarın tamamı için amortisman ayrılmıştır. Ayrıca bu kıymet satışı nedeniyle alacak senedi alınmış olduğu tespit edilmiştir.

	/	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		70.000 TL
121 ALACAK SENETLERİ		141.600 TL
255 DEMİRBAŞLAR		70.000 TL
(7440 sayılı Kanunun 6/2 maddesi)		
391 HESAPLANAN KDV		21.600 TL
679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		120.000 TL
	/	

6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremlerden dolayı, mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde mükellefiyet kaydı bulunanlar, bu kapsamda kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonu olan 31 Ekim 2023 tarihine kadar kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Bu kapsamda ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenebilir. Ancak talep edilmesi hâlinde, taksitlendirilebilecek tutarın defaten ödenmesi de mümkündür.

Özel Tüketim Vergisine Tabi Mallara İlişkin Kayıtların Düzeltilmesi

Beyan edilecek emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların özel tüketim vergisine tabi olması halinde, ilgili mevzuatına göre hesaplanacak ÖTV'ye faturada yer verilecek ve bu tutar emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların tabi olduğu genel beyan usul ve esasları dâhilinde ilgili dönemde beyan edilip ödenecektir.

Kayıt düzeltme işlemleri yapılmış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili geçmişe yönelik ceza ve faiz uygulanmayacaktır.

3. KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN KASA MEVCUDU İLE ORTAKLARDAN ALACAKLARIN BEYANI

Yararlanabilecek Mükellefler

Bu düzenlemeden sadece bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabilecektir.

Başvuru Şekli ve Süresi

31/12/2022 tarihli bilançoda yer alan (özel hesap dönemi 2022 yılı içinde sona eren), ancak işletmede mevcut olmayan;

- Kasa mevcudu,
- Esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları,
- Bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemler,

31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar vergi dairelerine beyan edilmek (1 Seri No.lu GT **Ek:22**) suretiyle kayıtlar düzeltilebilecektir.

Elektronik ortamda beyanname göndermek zorunda olan mükelleflerin bu beyanları elektronik ortamda yapmaları gerekmektedir. Elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayan mükellefler, beyanlarını kurumlar vergisi mükellefiyeti yönünden bağlı olunan vergi dairelerine kâğıt ortamında yapabilecektir.

Beyan edilecek tutarların belirlenmesinde, başka hesaplarda takip edilen tutarlar da dikkate alınacaktır.

Verginin Hesaplanması ve Ödenmesi

Kayıtlarda yer aldığı halde, işletmede mevcut olmayan kasa mevcudu ile ortaklardan net alacak tutarlarının düzeltme işlemi için; **beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında vergi hesaplanarak, 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ödenecektir.** Bu süre içerisinde ödenmeyen bu vergiler 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammıyla birlikte takip edilecektir.

Beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır.

Ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecektir.

Beyan edilen tutarlarla ilgili olarak, ortaklara dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın kâr dağıtımına bağlı vergi tevkifatına yönelik ilave bir tarhiyat yapılmayacaktır.

ÖDEME KANALLARI

Yapılandırılan borçlar borçlunun tercihine göre taksitler halinde veya peşin olarak;

- Başkanlığımıza ait (gib.gov.tr) internet adresi (İnteraktif Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;
 - ◆ Anlaşmalı bankaların kredi kartları ile
 - ◆ Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,
 - ◆ Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankalara ait kartlarla,
- Anlaşmalı bankaların;
 - ◆ Şubelerinden,
 - ◆ Alternatif ödeme kanallarından (İnternet Bankacılığı, Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık vb.),
- Vergi dairesi veznelere,
- PTT şubelerine,

ödenebilecektir.

Gelir İdaresi Başkanlığının anlaşmalı bankalar listesine, <https://www.gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/anlasmali-bankalar-vergi-tahsil-yetkisi-verilen-bankalar> adresinden ulaşabilirsiniz.

gib.gov.tr

GİB Sosyal
Medya Hesapları

GİB Mobil

Vergi İletişim
Merkezi

Dijital Vergi
Asistanı

YAPILANDIRMA
Kanunu ile ilgili
tüm sorularınız için

[gibsosyalmedya](https://www.instagram.com/gibsosyalmedya)